

Onderwerp: inspreekrecht 15 juni 2022 Lege Plekken- Provinciehuis

Geachte burgemeester, wethouders en gemeenteraad.

Ik ben Martijn Jacobus – kleinzoon van Bep Behr-Jacobs en Ephraim Behr (arts en lector aan de RUG en als oorlogsheld gesneuveld op 14 mei 1940) en achterkleinzoon van Siemon Jacobs en Bella Stein, vermoord in Auschwitz 1 juli 1944.

In mei 2017, verzochten mijn zus en ik om onderzoek naar de gedragingen van de gemeente Groningen in en na de 2^e Wereld Oorlog. Na veel e-mails van ons, zegde B&W eind 2020 toe dat dit onderzoek er zou komen. De huizen van mijn familie zouden als een soort leidraad dienen. Het onderzoek ligt er nu, maar is eigenlijk veel te laat. De beschrijving van wat mijn familie is aangedaan, is zoveel decennia later met zoveel puzzel stukjes eigenlijk te ingewikkeld geworden.

De voornaamste conclusie is dat het Groningse gemeente bestuur zich na de oorlog formeel, afstandelijk, afwachtend en koud opstelde. In de oorlog hebben burgemeester Tammes en zijn kameraden meegeholpen de Joden uit hun huizen te zetten en hun bezit te roven.

In het rapport staan vele voorbeelden van de laakbare houding van het gemeente bestuur, maar waarom niet in het boekje Lege Plekken? Waarom vermeldt het boek niet klip en klaar wat er echt is gebeurd? Groningers hebben toch recht dit te weten.

Wordt bijvoorbeeld beseft welk onrecht steekt achter een zin als, ‘bij hun terugkeer moesten de Joden diverse kosten alsnog betalen’? Van die kosten hadden voorbeelden moeten worden gegeven Zoals bij het huis van mijn grootmoeder: huur (was deze reëel, want het huis werd bewoond door een NSB directeur van KvK?) minus kosten zoals rioolbelasting, grondbelasting etc. De grootste kostenpost- ruim 50% - waren onderhoudskosten met inbegrip van het kippenhok van, fl. 900,-! Alsof mijn grootmoeder daarom zou hebben gevraagd! Zij was ondergedoken.

Of neem de foto in het boek van de Kraneweg het gevorderde huis van mijn oom, verraden door zijn eigen chauffeur en afgevoerd naar Bergen Belsen. Er wordt alleen vermeld dat hier het kantoor van het Rode Kruis gevestigd was, niet dat dit huis van mijn oom gestolen was in de oorlog.

Niets valt er te lezen over de oproep tot verplichte registratie van de Joden door burgemeester Cort van der Linden, die de namenlijst in vijfvoud aan de nazi overhandigde. De Joden hebben de registratiekosten van 1 gulden per persoon zelf moeten opbrengen.

Wat gebeurde er met de kosten voor het leeghalen van de huizen van Joden? Waarschijnlijk declareerde de gemeente ze na de oorlog bij het LIRO liquidatie saldo. Alweer bij de Joden zelf. Zoals ik al in mijn opiniestuk van 17 mei aangaf: het boek vertelt minder dan het halve verhaal.

Uw taak is juist om de naakte waarheid weer te geven. Dit is een morele en ethische verplichting naar alle slachtoffers van toen, waaronder mijn grootvader, vrijwillig aangemeld als reserve officier die sneuvelde voor zijn vaderland en mijn vermoorde en beroofde familie. En aan mijn grootmoeder, nicht van Aletta Jacobs en haar familie. Aan alle Joden. Ik hoop dat u zich realiseert wat het met ons- Joden- doet te worden geconfronteerd met een verhaal waarin we ons niet herkennen.

Het onderzoeksrapport stelt dat de naoorlogse restitutie merendeels volgens de destijds geldende regels is afgehandeld- maar waren die regels ook moreel?

Zoals, Joden te laten betalen voor gemeentelijke heffingen, terwijl gemeente ambtenaren op hen hadden gejaagd in de oorlog. Of, hen onder druk zetten bij de naoorlogse overdracht van landbouwgronden aan de gemeente. Of, het niet door de gemeente terugbetalen van de registratie gelden. Of het huisvestingsbeleid, waardoor Joden soms niet meer in hun eigen huizen konden.

Tot slot, voor ons treft de Gemeente Groningen samen met de landelijke regering een grote morele verantwoordelijkheid dat er van het vastgoed bezit van onze familie in Groningen niets meer over is.

Alsnog excuses aan iedereen, aan mijn moeder van 91 en mijn tante van 85 en alle Joden.
Wij hopen dat hierop alsnog adequaat zal worden gereageerd en er alsnog recht wordt gedaan.

Namens de families

E. Jacobus-Behr

Abraham Behr

Jet Behr

Van der Reis